

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 84/2015-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. júna 2015 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Ľubomíra Dobríka v konaní o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Klamárom, Družstevná 5, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 50/2008 v období po právoplatnosti nálezU Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 327/2011 z 26. októbra 2011, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 50/2008

v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 327/2011 z 26. októbra 2011 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Bratislava II je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 388,68 € (slovom tristoosemdesiatosem eur a šesťdesiatosem centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Klamára, Družstevná 5, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 84/2015 zo 17. marca 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 50/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“) v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 327/2011 z 26. októbra 2011.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza, že ústavný súd už nálezom sp. zn. II. ÚS 327/2011 z 26. októbra 2011 rozhodol, že v petite sťažnosti označené práva sťažovateľa boli postupom okresného súdu v napadnutom konaní porušené, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, ako aj úhradu trov konania.

Sťažovateľ uviedol, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie v jeho právnej veci právoplatne skončené.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a zároveň navrhol prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov. Napokon sa domáhal aj priznania finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € a úhrady trov konania.

Okresný súd na základe výzvy ústavného súdu zaujal k sťažnosti stanovisko vo vyjadrení sp. zn. Spr. 2039/2015 doručenom ústavnému súdu 29. apríla 2015, v ktorom okrem iného uviedol:

„Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu uvádzam, že Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 327/2008 zo dňa 26.10.2011, bolo tunajšiemu súdu prikázané konať bez zbytočných prieťahov a sťažovateľovi bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 2.000€, ktoré bolo sťažovateľovi vyplatené.

V čase od právoplatnosti označeného Nálezu Ústavného súdu SR sa spis nachádzal u, v tom čase vo veci konajúcej zákonnej sudkyne JUDr. Marcely Gandelovej, ktorá vo veci začala konať, stanovila termín pojednávania. Tento bol však odročený z dôvodu rokovania účastníkov o mimosúdnom vyriešení sporu. Následne sudkyňa vec prejednávala, v primeraných lehotách vo veci konala až do času jej práceneschopnosti, z dôvodu ktorej bolo pojednávanie stanovené na deň 25.09.2013 odročené a následného vzdania sa funkcie sudcu.

Z dôvodu vzdania sa funkcie sudcu bol spis v zmysle dodatku k rozvrhu práce prikázaný opatrením zo dňa 24.02.2014 na rozhodovanie JUDr. Karolovi Posluchovi, sudcovi tunajšieho súdu.

Uznesením Súdnej rady SR zo dňa 31.03.2014 bol JUDr. Karol Posluch súčinnosťou od 01.04.2014 preložený na výkon funkcie sudcu na Okresný súd Bratislava V, pričom vzniknutá situácia pri pôvodnom pridelovaní veci nebola predvídateľná.

Uznesením Súdnej rady SR zo dňa 31.03.2014 bola na tunajší súd preložená sudkyňa JUDr. Petra Priečinská, ktorej bola predmetná vec od 02.05.2014 prikázaná na ďalšie konanie. Zákonná sudkyňa od prevzatia veci koná plynulé, bez prieťahov, dňa 11.09.2014 bol vo veci vyhlásený rozsudok.

Po niekoľkých nevyhnutných procesných úkonoch tunajšieho súdu, bližšie špecifikovaných v pripojenom chronologickom prehľade úkonov bol spis predložený dňa 25.03.2015 odvolaciemu súdu.

Mám za to, že v konaní v čase po právoplatnosti Nálezu ÚS SR sp. zn. II.ÚS 327/2011 tunajší súd konal bez prieťahov, situácia bola skomplikovaná personálnymi zmenami v obsadení senátu 9C.“

Súčasťou vyjadrenia okresného súdu z 22. apríla 2015 k sťažnosti bol aj tento prehľad procesných úkonov doterajšieho priebehu napadnutého konania v období po náleze ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 327/2011 z 26. októbra 2011:

„07.12.2011 - stanovený T pojednávania na deň 11.01.2012

11.01.2011 - žiadosť účastníkov o odročenie pojednávania z dôvodu rokovania účastníkov o mimosúdnom vyriešení sporu, odročené na T 27.02.2012

22.02.2012 - zrušenie termínu pojednávania 27.02.2012 z dôvodu PN zákonného sudcu

18.04.2012 - opatrenie predsedu súdu - prikázanie veci na vybavenie inému sudcovi /v súlade s Rozvrhom práce Okresného súdu Bratislava II na rok 2012, bodu 25 pravidiel určovania zákonného sudcu a v súlade s ust. § 51 ods. 4 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a vzhľadom na skutočnosť, že práceneschopnosť zákonného sudcu presiahla šesť týždňov došlo k prerozdeleniu senátu zákonnej sudkyne, náhodným výberom

pomocou technických a programových prostriedkov sudcom vybavujúcim príslušnú agendu/

28.05.2012 - opatrenie predsedu súdu - vrátenie spisov zákonnej sudkyňi (po ukončení práceneschopnosti a návrate zákonného sudcu končí funkcia zastupujúcich sudcov a prerozdelené veci sa pomocou technických a programových prostriedkov vrátia zákonnému sudcovi - bod 25 pravidiel určovania zákonného sudcu, Rozvrh práce Okresného súdu Bratislava II)

29.06.2012 - stanovený T pojednávania na deň 01.08.2012

20.07.2012 - oznámenie o zrušení termínu pojednávania navrhovateľovi, z dôvodu žiadosti zástupcu odporcu o odročenie pojednávania

01.08.2012-odročené na T 22.08.2012

22.08.2012 - prejednanie veci, odročené na nový T 15.10.2012

15.10.2012 - prejednanie veci, odročené na nový T 21.11.2012

21.11.2012 - prejednanie veci, odročené na nový T 28.01.2013 za účelom výsluchu svedkov

28.01.2012 - uznesenie, ktorým bol navrhovateľ vyzvaný na doplnenie neúplného návrhu 28.01.2013 - uznesenie krátkou cestou doručené na pojednávaní navrhovateľovi, odročené na T 11.03.2013

19.02.2013 - dopyt na Plynárenský odborový zväz, pokyn na pripojenie súdneho spisu 10C predvolanie svedkov

30.01.2013 - námietka navrhovateľa proti zneniu zápisnice 05.02.2013 - podanie navrhovateľa ku konaniu

11.03.2013 - prejednanie veci, výsluch svedka, odročené na nový T 15.04.2013

18.03.2013 - podanie navrhovateľa - doplnenie návrhu na konanie

15.04.2013 - prejednanie veci, výsluch svedkyne, odročené na nový T 03.06.2013...

03.06.2013 - zástupca navrhovateľa doložil do spisu podpisový poriadok spoločnosti odporcu, pojednávanie odročené na nový T 10.07.2013 s tým, že odporca sa písomne vyjadrí k podaniu navrhovateľa zo dňa 20.05.2013

17.06.2013 - podanie odporcu

20.06.2013 - navrhovateľ si prevzal podanie odporcu

10.07.2013 - pojednávanie z náhlych zdravotných dôvodov zákonnej sudkyne odročené na neurčito 19.08.2013 - stanovený T 25.09.2013

25.09.2013 - pojednávanie odročené na T 09.10.2013 z dôvodu PN sudcu

09.10.2013 - uznesenie o nepripustení zmeny návrhu, prejednanie veci, dokazovanie vyhlásené za skončené, odročené za účelom vyhlásenia rozsudku na 30.10.2013

22.10.2013 - odvolanie navrhovateľa voči uzneseniu zo dňa 09.10.2013

29.10.2013 - pojednávanie z dôvodu úrazu zákonnej sudkyne zrušené

25.11.2013 - pokyn na predvolanie účastníkov na vyhlásenie rozsudku na deň 16.12.2013

24.02.2013 - opatrenie predsedu súdu - prikázanie veci inému sudcovi v zmysle Rozvrhu práce (z dôvodu vzdania sa funkcie sudcu zákonnej sudkyne)

02.05.2014 - opatrenie predsedu súdu prikázanie veci inému sudcovi v zmysle Rozvrhu práce (z dôvodu preloženia zákonného sudcu na výkon funkcie sudcu na iný súd)

06.05.2014 - informácia zákonnej sudkyne o stave oddelenia a upozornenie na neprímeraný počet pridelených vecí

15.05.2014 - stanovený T na 11.09.2014 za účelom vyhlásenia rozsudku

11.09.2014 - vyhlásený rozsudok

19.09.2014 - návrh navrhovateľa na doplnenie rozsudku

26.09.2014 - odvolanie odporcu voči rozsudku

07.10.2014 - navrhovateľovi doručované odvolanie odporcu na vyjadrenie

17.10.2014 - uznesenie, ktorým bol návrh navrhovateľa na doplnenie rozsudku zamietnutý

24.10.2014 - vyjadrenie navrhovateľa k odvolaniu odporcu

07.11.2014 - podanie navrhovateľa zaslané na oboznámenie odporcovi

26.11.2014 - spis daný na lehotu do právoplatnosti uznesenia zo dňa 17.10.2014

03.12.2014 - odvolanie navrhovateľa voči uzneseniu zo dňa 17.10.2014

11.12.2014 - odvolanie navrhovateľa zaslané odporcovi

09.01.2014 - vyjadrenie odporcu

16.01.2015 - prešetrenie dátumu podania zásielky odporcu (doručované odvolanie) prostredníctvom Slovenskej pošty

12.02.2015 - urgencia žiadosti zo dňa 16.01.2015

09.03.2015 - opätovná urgencia žiadosti zo dňa 16.01.2015

10.03.2015 - oznámenie Slovenskej pošty o dátume podania zásielky

25.03.2015 - predloženie spisu odvolaciemu súdu.“

K vyjadreniu okresného súdu k sťažnosti zaujal sťažovateľ stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 14. mája 2015, v ktorom okrem iného uviedol:

„S názorom súdu, že Okresný súd Bratislava II od právoplatnosti Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 327/2011 v predmetnej veci plynulé konal nesúhlasím, a to z nasledovných dôvodov:

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 327/2011 nadobudol právoplatnosť 26.10.2011. Prvé pojednávanie po právoplatnosti nálezu ústavného súdu bolo po neúspešnom pokuse účastníkov konania o mimosúdne urovnanie sporu zaplatením náhrady mzdy navrhovateľovi vytýčené až na 01.08.2012, pričom toto pojednávanie bolo bez vážneho dôvodu odročené (právny zástupca odporcu sa mohol dať zastúpiť na pojednávaní na základe substitučnej plnej moci)...

V roku 2012 sa v predmetnom súdnom konaní uskutočnili tri pojednávania (22.08.2012, 15.10.2012 a 21.11.2012), pričom tieto pojednávania neboli zo strany súdu dostatočne pripravené tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

V roku 2013 sa vo veci uskutočnilo päť pojednávaní (28.01.2013, 11.03.2013, 15.04.2013, 03.06.2013 a 09.10.2013). Tieto pojednávania taktiež nevedli k rýchlej a účinnej ochrane práv. Na pojednávaní 28.01.2013 súd len doručil krátkou cestou navrhovateľovi dôkazy predložené odporcom do súdneho spisu a uznesenie sp. zn. 9 C/50/2008-220.

Súd predvolával svedkov jednotlivo, a to p. [REDAKOVANÉ] na 11.03.2013 a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na 15.04.2013 pričom svedkov bolo možné vypočuť na jednom pojednávaní. Navyiac, som toho názoru, že výpovede svedkov vzhľadom na skutkovú a právnu podstatu sporu (nedodržanie hmotnoprávných podmienok výpovede) boli z hľadiska meritórneho rozhodnutia vo veci bezvýznamné, čo je dôvodom pre konštatovanie

nehospodárnosti konania a nesúladu postupu súdu s ust. § 6, § 100 ods. 1 a § 114 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.“

Ďalej sťažovateľ uviedol:

„Súd na pojednávaní konanom dňa 9.10.2013 uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a odročil pojednávanie na 30.10.2013 za účelom vyhlásenia rozsudku vo veci, pričom do ukončenia dokazovania nerozhodol o námietkach navrhovateľa proti zneniu zápisnice zo dňa 22.08.2012. Skutková a právna zložitost' prejednávanej veci podľa môjho názoru nevykazuje také znaky, ktoré by pri náležitej starostlivosti a zodpovednej príprave nedovoľovali súdu rozhodnúť vec do jedného roka po neúspešnom pokuse o mimosúdnu dohodu medzi účastníkmi konania...“

Z chronologického prehľadu procesných úkonov súdu vo veci je zrejmé, že Okresný súd Bratislava II následne porušil aj ustanovenie 156 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keď rozsudok vo veci nevyhlásil najneskôr do troch týždňov odo dňa 09.10.2013 a to ani 30.10.2013, ani 16.12.2013. Rozsudok údajne súd vyhlásil až 11.09.2014, teda po jedenástich mesiacoch od skončenia dokazovania...“

Odporca dňa 26.09.2014 podal proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 9 C/50/2008-376 zo dňa 11.09.2014 odvolanie. Súd odvolanie odporcu spolu s včas podaným vyjadrením navrhovateľa k podanému odvolaniu odporcu zaslal odvolaciemu súdu -Krajskému súdu v Bratislave až 25.03.2015, čím došlo k porušeniu § 209a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku podľa ktorého je povinnosťou prvostupňového súdu zaslať odvolanie odvolaciemu súdu bez zbytočného odkladu.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 50/2008 dochádzalo k porušovaniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého občianskoprávneho konania je určenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru, t. j. vec, ktorej povaha (spor o existenciu pracovného pomeru, ktorý je zdrojom príjmov sťažovateľa) si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od zložitosti veci ani v etape po právoplatnosti nálezu sp. zn. II. ÚS 327/2011 z 26. októbra 2011. Napokon ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmanom konaní, ústavný súd v jeho doterajšom priebehu nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho farchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prieťahom.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, bol postup samotného okresného súdu. Ústavný súd nepovažoval za potrebné osobitne vyhodnocovať priebeh postupu a jednotlivé procesné úkony vykonané okresným súdom, pretože z ústavnoprávneho hľadiska nie je akceptovateľné, aby napadnuté konanie v tak citlivej veci pre sťažovateľa (určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru) nebolo ani po viac ako 7 rokoch od jeho začatia právoplatne skončené napriek tomu, že ústavný súd už svojím nálezom sp. zn. II. ÚS 327/2011 z 26. októbra 2011 vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a okresnému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prieťahov.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd navyše poukazuje na to, že postup okresného súdu v napadnutom konaní bol neefektívny a nesústreďený. V súvislosti s uvedeným ústavný súd konštatuje, že okresný súd pojednávanie uskutočnené 9. októbra 2013 odročil pre účely vyhlásenia rozsudku na 30. október 2013, pričom rozsudok v skutočnosti vyhlásil až 11. septembra 2014. Podľa názoru ústavného súdu nebol postup okresného súdu v napadnutom konaní dostatočne efektívny ani pri predvolávaní svedkov, keď pri sústreďenom postupe by bolo možné viacerých svedkov vypočuť na jednom pojednávaní, a tým urýchlil proces dokazovania.

Ústavný súd v súvislosti s posudzovaním efektivity napadnutého konania upriamuje pozornosť na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej nielen nečinnosť, ale aj neefektívna (nesústreďená) činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 380/08, I. ÚS 7/2011).

Ústavný súd sa nemohol stotožniť s argumentáciou obsiahnutou vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu k sťažnosti, ktorá okrem iného uviedla, že „*situácia bola*

skomplikovaná personálnymi zmenami v obsadení senátu 9 C“, a následne poukázala na to, že vec bola opakovane pridelená inému zákonnému sudcovi v dôsledku preloženia sudcu na výkon funkcie na iný súd, resp. vzdania sa funkcie sudcu.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

Ústavný súd neakceptoval ani argumenty uvedené predsedníčkou okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti ospravedlňujúce nečinnosť a neefektívnosť postupu okresného súdu v napadnutom konaní práceneschopnosťou zákonnej sudkyne, keď v súvislosti s uvedeným vo svojej judikatúre už vyslovil, že ani táto skutočnosť nemôže byť vo vzťahu k oprávnenému subjektu, ktorý sa obrátil na všeobecný súd so žiadosťou o odstránenie právnej neistoty, dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a nezbavuje štát zodpovednosti za pomalý priebeh konania a v jeho dôsledku za vznik zbytočných prieťahov v označenom súdnom konaní (IV. ÚS 137/04).

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším namietaným postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 50/2008 v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 327/2011 z 26. októbra 2011 došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ústavný súd aj napriek záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, vzhľadom na to, že túto povinnosť mu uložil už vo svojom náleze sp. zn. II. ÚS 327/2011 z 26. októbra 2011.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Poukázal najmä na to, že *„sedem rokov pretrvávajúci stav právnej neistoty... negatívne vplýva na duševné a telesné zdravie sťažovateľa“* a spôsobuje taktiež *„stratu viery v spravodlivosť, nezávislosť a nestrannosť súdnictva“*.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného

zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 9 C 50/2008 a zároveň berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť že okresný súd nerešpektoval príkaz ústavného súdu vyslovený v náleze sp. zn. II. ÚS 327/2011 z 26. októbra 2011, ktorým okresnému súdu prikázal konať v tejto veci bez zbytočných prieťahov, ústavný súd považoval priznanie sumy 2 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní o jeho sťažnosti advokátom JUDr. Igorom Klamárom. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839,83 €.

Ústavný súd zistil, že uplatnená suma trov konania za tri úkony právnej služby vrátane režijného paušálu v sume 388,68 € je nižšia ako suma vypočítaná ústavným súdom podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a neodporuje tejto vyhláške. Ústavný súd preto priznal sťažovateľovi úhradu trov konania v sume uplatnenej jeho právnym zástupcom.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku) v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2015